

ဟနီယုမ် — အမှတ် ဆယ့်ကိုး

မဟာသူများ — အန်တီအိုခပ်စ်၊ ကွန်စတန်တိုင်း၊ နှင့် နောက်ဆုံး သမ္မတ

Jeff Pippenger

2026-03-01

ဒီယလေအခန်း ၁၁ ၏ အခန်းငယ် ၁၀ မှ ၁၆ အထိကို မှန်ကန်စွာ ပိုင်းခြားနားလည်ရန်သော့ချက်မှာ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် The Time of the End မဂ္ဂဇင်း ထုတ်ဝေခဲ့စဉ်၊ လွန်ခဲ့သော နှစ်သုံးဆယ်ကျော်က အသုံးပြုခဲ့သော အခြေခံပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ရာ အသုံးချချက်များ၌ တွေ့ရှိရသည်။ နှစ်သုံးဆယ်အကွာတွင် သင်သည် ၁၈၃၁ ခုနှစ်၌ Millerite သတင်းစကားကို စနစ်တကျ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခဲ့သကဲ့သို့ အခြားသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းစကားတစ်ခုကိုလည်း စနစ်တကျ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖွင့်ပြခဲ့သည်။ ဤနှစ်သုံးဆယ်၏ omega သမိုင်း၌ စနစ်တကျ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ရမည့် သတင်းစကားကို Josiah Litch ဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော အစုစလမ်းနှင့်ဆိုင်သော ယခင်သတင်းစကားတစ်ရပ်ကို ပြင်ဆင်ခြင်းအဖြစ်လည်းကောင်း၊ Samuel Snow ဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော closed door သတင်းစကားကို ပြင်ဆင်ထားသော သတင်းစကားအဖြစ်လည်းကောင်း ကိုယ်စားပြုထားပြီး ထိုအရာသည် အပျိုကညာဆယ်ပါး ပုံဥပမာ၏ သင့်ကတေဖြစ်သည်။ ခရစ်တော်သည် မိမိ၏ တရားစီရင်ခြင်းအမှုကို အဆုံးသတ်နေစဉ် စစ်ဆေးကာလ၏ တဖညြှမ်းဖညြှမ်း ပိတ်သွားသော တံခါးများအကွဲခြား သတိပေးချက်နှင့်အတူ ပါဝင်သော အစုစလမ်းဆိုင်ရာ သတင်းစကားတစ်ရပ်ကို ကြည့်ရှုမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသတင်းစကားမှာ နှစ်ဆင့်ပါဝင်သော သတင်းစကားဖြစ်ပြီး အတွင်းပိုင်းလှိုင်းနှင့် အပြင်ပိုင်းလှိုင်းတို့ကို ပိုင်ဆိုင်ကာ၊ ထိုလှိုင်းနှစ်ခုသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ယရုရှေလ၏ ဖွင့်ပြခြင်းကဲ့သို့ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ရပ်ကို တံဆိပ်ဖညြှမ်းဖွင့်လှစ်သည့်အခါ အမဲပြာစေ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော အဆင့်သုံးဆင့် စမ်းသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၏ ပထမအဆင့်နှစ်ဆင့်ကို ကိုယ်စားပြုကြသည်။

“အဆုံးကာလ” မဂ္ဂဇင်းတွင် ၁၉၈၉ ခုနှစ် အဆုံးကာလ၌ တံဆိပ်ဖွင့်လှစ်ခံရသော ဒီယလေအခန်းကို ၁၁ ၏ နောက်ဆုံး ခြောက်ပိုင်း၌ ကိုယ်စားပြုပြောသည့် အမေရိကန်၏ အနာဂတ်နှင့်ဆိုင်သော အခြေခံ အနှစ်ချုပ်ကို ပါဝင်ထားသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းသည် အများပြည်သူမှတ်တမ်းတွင် နှစ်သုံးဆယ်တိုင်တည်ရှိနေခဲ့သော်လည်း၊ မဂ္ဂဇင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရာတစ်ရပ်မှာ အထူးသဖြင့် ယူကရိန်းတွင် ကက်သလစ်ဝါဒ၏ သြဇာလွှမ်းမိုးမှုအောက်ရှိ ဘုရားကျောင်းများနှင့် ကွန်မြူနစ်ဝါဒတို့အကြားရှိ ဘာသာရေးပဋိပက္ခဖြစ်ကြောင်းကို မည်သူမျှ မမငြိခဲ့ကပြီ။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်ကာလမှစသော ထိုဘာသာရေးစစ်ပွဲသည် ယရုရှေလမြို့ရှိ ဗိမာန်တော်၌ သူတို့နှစ်ဦးစလုံး ဖော်ထုတ်ပြောခဲ့သော ပုန်ကန်မှုအရ ပတိုလမ်နှင့် သြဇာတို့ဖြင့် ကိုယ်စားပြုပြောသည့် ပူတင်၏ ဘာသာရေးကျဆုံးမှု၏ နောက်ခံအခြေအနေကို ရှင်းပြသည်။ ယရုရှေလမြို့ရှိ ဗိမာန်တော်သည် ပတိုလမ်၏ ဗိမာန်တော်မဟုတ်ဘဲ သြဇာ၏ ဗိမာန်တော်ဖြစ်သည်။ ပူတင်နှင့် ဇယ်လင်စကီတို့ နှစ်ဦးစလုံးသည် တူညီသော ဗိမာန်တော်ကို မတူညီသော နည်းလမ်းနှစ်မျိုးဖြင့် ညစ်ညမ်းစကေပြသည်။ တစ်ဦးမှာ အီဂျစ်လူအဖြစ်ဖြစ်ပြီး တစ်ဦးမှာ ယုဒလူအဖြစ်ဖြစ်သည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် တောင်ဘက်၏ မင်းကြီးကို ဆန့်ကျင်ရုန်းကန်နေခဲ့သော အသင်းတော်မှာ ကက်သလစ်အသင်းတော်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့မဟုတ်ရမည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်၏ ဘုရားမဲ့ဝါဒက မြောက်ဘက်၏ မင်းကြီးအား သစေနိုင်သောဒဏ်ရာကို ပေးအပ်ခဲ့သဖြင့်၊ အထူးသဖြင့် ယူကရိန်း၌ ကက်သလစ်အသင်းတော်အပေါ် ဘုရားမဲ့ဝါဒက ရှည်လျားစွာ ဆက်လက်ပြုလုပ်ခဲ့သော ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုအတွက် ပုပ်ရဟန်းအာဏာက

ပန်လည်လက်တုံ့ပန်မည်မဟုတ်ဟု အဘယ်ကကြောင့် ဆိုနိုင်မည်နည်း။ ထိုထက် အရမ်းကြီးသည့်အချက်မှာ ယူကရိန်းနှင့်ဆိုင်သော ကျွန်ုပ်တို့လင်းသောသက်သေချက်သည် ၁၉၉၆ ခုနှစ်ထုတ် စာစောင်တစ်စောင်မှ လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုစာစောင်သည် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၏ သမိုင်းအကြောင်းကို 世俗သမိုင်းပညာရှင်များအား ကိုးကားထားခြင်းဖြစ်သည်။ ယခု သခင်သည် အခန်းငယ် လေးဆယ်၏ ဝက်ထားသောသမိုင်းကို ဖွင့်လှစ်တော်မူနေချိန်တွင်၊ ရာဖီယာစစ်ပွဲနှင့် ၎င်း၏ နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်များ၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာနှင့် သမိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေကို ပေးရန် အင်အားတော်အသင်းတစ်ခုရပ်အကြားရှိ ရုန်းကန်မှုကို ညွှန်ပြခြင်းမူပီးဖြစ်ကာ၊ လွန်ခဲ့သော သုံးဆယ်နှစ်က ထုတ်ဝေခဲ့သော The Time of the End မဂ္ဂဇင်း၌လည်း လိုအပ်သော ထိုးထွင်းသိမြင်မှုများကို ထည့်သွင်းထားပီးဖြစ်သည်။

နပိုလီယံ၏ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းသည် လီနင်၊ စတားလင်နှင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ စနစ်တို့၏ တဖည်းဖည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးလာခြင်းနှင့် ကိုက်ညီနေသည်။ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ တောင်ပိုင်းနိုင်ငံတော်သည် မိမိ၏ မျှော်လင့်ကို ရုရှားသို့ ရှေ့ပြောင်းသောအခါ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် အဓိက တော်လှန်ရေးနှစ်ရပ် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ပထမတော်လှန်ရေးမှာ ဇာဘုရင်ကို ဖြိုခွဲခဲ့သောကြောင့် “ရုရှားတော်လှန်ရေး” ဟု ခေါ်ဆိုသည့် အရာဖြစ်ပြီး ထိုနောက် ထိုနှစ်တည်းတွင်ပင် ဘော်လရှီဗစ် တော်လှန်ရေးက ဆက်လက်ဖြစ်ပွားခဲ့ကာ ၁၉၁၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၂၂ ခုနှစ်တိုင်အောင် ကြမ္မငြိမ်သော ပြည်တွင်းစစ်သို့ ဦးတည်စေခဲ့သည်။ ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။

တောင်ဘက်၏ ဝိညာဉ်ရေးရာ ရှင်ဘုရင်အဖြစ် ရုရှား၏ အစပျံ့ခြင်းသည် ပြည်တွင်းစစ်သို့ ဦးတည်စေသော တော်လှန်ရေး နှစ်ဆင့်ကို ကိုယ်စားပြုပြီး ထိုနောက် နိုင်ငံများ၏ ပေါင်းစည်းမဟာမိတ်တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းခြင်းသို့ ရောက်ရှိစေခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု၏ ပြိုကွဲပျက်စီးခြင်းသည်လည်း အဆင့်နှစ်ဆင့်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၉ ရက်တွင် ဘာလင်တံတားခိုက်ကို ဖြိုခွဲခြင်းဖြင့် စတင်ကာ၊ ထိုနောက် ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၃၁ ရက်တွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ပျက်သိမ်းခြင်းသို့ ဦးတည်သွားခဲ့သည်။ တောင်ဘက်၏ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်သော ရုရှား၏ နောက်ဆုံး အုပ်ချုပ်သူအဖြစ် ဗလာဒီမီယာ ပူတင်ကို ရုရှား၏ ပထမဆုံး အုပ်ချုပ်သူဖြစ်သော ဗလာဒီမီယာ လီနင်က ပုံဆောင်ခဲ့သည်။

“Vladimir” သည် “ကျီးမြတ်သော ခေါင်းဆောင်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး “Putin” သည် “လမ်းခရီး” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ “Lenin” သည် “ကျီးမြတ်သော မြေ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော်လည်း၊ Vladimir Lenin သည် မိမိ၏ အမှန်တကယ် နာမည်ဖြစ်သော Vladimir Ilyich Ulyanov ကို ဖုံးကွယ်ရန် “Lenin” ဟူသော အမည်ကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ “Ilyich” သည် “လေယ၏သား” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပြီး “Ulyanov” သည် “နပိုသော လေယ၏သား” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

ဘီစီ ၂၁၇ ခုနှစ် ရာဖီယာစစ်ပွဲအားဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော သမိုင်းလမ်းကကြောင်း၌ ရုရှား၏ ကျီးမြတ်သော ခေါင်းဆောင်ကို ရုရှား၏ ပထမခေါင်းဆောင်က ပုံဆောင်ထားခဲ့သည်။ ထိုသူသည် ဗလာဒီမီယာ လီနင်အဖြစ် အင်အားကျီးမြတ်၏ ကျီးမြတ်သော ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော်လည်း မိမိ၏ အမည်ကို ဖုံးကွယ်ထားခဲ့သည်။ အမည်သည် စရိုက်လက္ခဏာ၏ သင့်ကတေဖြစ်သဖြင့် ဗလာဒီမီယာက မိမိ၏ အမည်နှစ်ခုကို ဖုံးကွယ်ထားခြင်းသည် “ဘုရားသခင်သည် ယဟေဓဝါဖြစ်တော်မူသည်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော လေယအားဖြင့် ကိုယ်စားပြုသော စရိုက်လက္ခဏာထက် နိုင်ငံရေးအယူအဆ၏ ကျီးမြားသော မြေတစ်စင်းကို ရွေးချယ်သော စရိုက်လက္ခဏာကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ဘုရားမရှိဝါဒ၏ အမည်မှာ ဘုရားသခင်ကို ငြင်းပယ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ဘုရားမရှိဝါဒသည် တောင်ဘက်မင်း၏ အဓိက စရိုက်လက္ခဏာတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ လီနင်၏ ဒုတိယနှင့် တတိယ ပေးအပ်သော အမည်တို့သည် လေယနှင့် သူ၏သားကို အလေးပေးဖော်ပြပြီး တောင်ဘက်မင်းအဖြစ် ရုရှား၏ အဆုံးသတ်ကို ရာဖီယာစစ်ပွဲ၌ အောင်ပွဲရခဲ့သော ပတိုလမီ ၄ က

ကိုယ်စားပြုထားသည်။ သို့သော် ဘီစီ ၂၀၀ ခုနှစ် ပါနီယံစစ်ပွဲ၌ အန်တီအိုခပ် ပန်နီလည်ရောက်ရှိလာသောအခါ ပတိုလမီ၏ ငါးနှစ်အရွယ်သားက ထိုအခါ အုပ်စိုးနေခဲ့သည်။ လီနင်၏ မူလအမည်နှစ်ခုသည် ဧလိယနှင့် သူ၏သားကို သတ်မှတ်ပြောပြပြီး ပတိုလမီနှင့် သူ၏သားတို့နှင့် ကိုက်ညီစေသည်။ ဧလိယနှင့် သူ၏သားသမီးတို့ထံသို့ ပေးအပ်သော သတင်းစကားသည် “ထာဝရဘုရား၏ ကြီးမြတ်၍ ကြောက်မက်ဖွယ်သော နှလုံးက” မတိုင်မီ၊ နောက်ဆုံးကာလများတွင် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိုနရောသည် ရာဖီယနှင့် ပါနီယံ စစ်ပွဲများတည်ရှိရာ နရောလည်း ဖြစ်သည်။

ကည့်ရှုလော့၊ ထာဝရဘုရား၏ ကြီးမြတ်၍ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော နှလုံးက မရောက်မီ ပရောဖက် ဧလိယကို သင်တို့ထံသို့ ငါစလွှတ်မည်။ သူသည် ဖခင်တို့၏ စိတ်နှလုံးကို သားသမီးတို့ဘက်သို့လည်းကောင်း၊ သားသမီးတို့၏ စိတ်နှလုံးကိုလည်း ဖခင်တို့ဘက်သို့လည်းကောင်း လှည့်စေမည်။ သို့မဟုတ်ပါက ငါသည် လာ၍ မကြေကွဲကို ကျိန်ခင်းဖြင့် ဒဏ်ခတ်မည်။ မာလခီ ၄:၅၊ ၆။

ဒီယလေ ၁၁ ၏ ၁၁ ကိမြေမြောက် အပိုဒ်၌ ဥဇဇိယနှင့် ပတိုလမီ၏ သက်သေခံချက်တို့သည် ကိုက်ညီကြ၏။ ဥဇဇိယသည် မိမိပုန်ကန်မှုနှင့် နှော့ရောဂါ ခံရပြီးနောက် ၁၁ နှစ် အသက်ရှင်ခဲ့သော်လည်း၊ ပတိုလမီသည် စုစုပေါင်း ၁၇ နှစ် အုပ်စိုးခဲ့၏။ ထို ၁၇ နှစ်သည် အပိုဒ် ၁၁ နှင့် အပိုဒ် ၁၅ အကြားရှိ စစ်ပွဲနှစ်ခုပတ်လည်ကာလ၏ နှစ်ရေအရအတွက်နှင့် တူညီပေသည်။ ဘီစီ ၄၅၇ တွင် အစပျဉ်းစာ နှစ် ၂၅၀ ပရောဖက်ပျံ့နှံ့သည် ထိုစစ်ပွဲနှစ်ခုပတ်လည်အတွင်း အလယ်ဗဟိုဖြစ်သော ဘီစီ ၂၀၇ တွင် အဆုံးသတ်ခဲ့၏။ ရာဖီအာပီနီနီက ၁၀ နှစ်နှင့် ပနီအမ်မတိုင်မီ ၇ နှစ် ဖြစ်သည်။ ပတိုလမီ ၄ ၏ အုပ်ချုပ်မှုသည် ဘီစီ ၂၂၁ တွင် စတင်ခဲ့ပြီး သူသည် ဘီစီ ၂၀၄ တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သဖြင့်၊ ပတိုလမီ၏ ၁၇ နှစ်သည် ရာဖီအာမု ပနီအမ်အထိရှိသော ၁၇ နှစ်ကာလနှင့် တူညီသော လမ်းကခြားမဟုတ်ပေ။ ထိုပင် ၆၄ ခုနှစ်တွင် နရီနှင့်အတူ အစပျဉ်း ၃၁၃ ခုနှစ်တွင် အဆုံးသတ်သော နှစ် ၂၅၀ ပရောဖက်ပျံ့နှံ့၏ နိဂုံးဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော ထို ၁၇ နှစ်နှင့်လည်း တူညီသည်မဟုတ်ပေ။ ၃၁၃ ခုနှစ်မှ ပထမဆုံး တနင်္ဂနွေပေ ၃၂၁ ခုနှစ်အထိ ၈ နှစ်ရှိ၏။ ထို့နောက် ၉ နှစ်အကြား ၃၃၀ ခုနှစ်တွင် ကွန်စတန်တိုင်းသည် နိုင်ငံတော်ကို အရှေ့နှင့် အနောက် ဟူ၍ ခွဲခြားခဲ့၏။

အလွန်မဝေးသော အနာဂတ်တွင် ပူတင်နှင့် ရုရှားသည် ယူကရိန်းကို အနိုင်ယူကမ္ဘာမြည်ဖြစ်ပြီး ထိုနောက် ပထမလမဲနှင့် ဥဇဇိယ၏ ခြေရာများသည် အခန်းငယ် ၁၂ ဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသော သမိုင်းတွင် ပန်နီလည်ထင်ဟပ်စေမည်။ သမမာကျမ်းစာပါ သက်သေခံနှစ်ဦးက ပူတင်အတွက် နောက်ဆုံးအကျပ်အတည်းသည် ဘုရားကျောင်းနှင့် အစိုးရ ဆိုင်ရာ အကျပ်အတည်းတစ်ရပ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်မည်ဟု ပြောထားသည်။ သူတို့၏ ပုန်ကန်မှုသည် ယရေရှလင်မြို့ရှိ ဗိမာန်တော်၌ ထင်ရှားပေါ်လွင်ခဲ့သဖြင့်၊ ဤအချက်က ဥဇဇိယ၏ ဗိမာန်တော်နှင့် ဘာသာရေးကို ပရောဖက်ပျံ့နှံ့ဆိုင်ရာ ကိုးကားချက်၏ အမှတ်အသားအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးသည်။

“အစိမ်း” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော Zelenskyy သည် မိခင်မြေကို ကိုးကွယ်သော အစိမ်းရောင် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုအားဖြင့် သင့်လျော်စွာ ကိုယ်စားပြုထားသော ၎င်းတို့၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်ရှိသည့် ဥရောပသမဂ္ဂနှင့် ကုလသမဂ္ဂတို့၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာအယူဝါဒစွဲ ဗျူဟာရက်များ၏ ကျိုးကြွဲရုပ်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ Zelenskyy သည် သရုပ်ဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ခြင်းမှာ သင့်လျော်လှပေသည်။ အကြောင်းကား သူသည် အခြားသော အာဏာများ၏ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပြီး “အစိမ်း” ဟူသော သူ၏အမည်အဓိပ္ပာယ်က လူသားသမိုင်း၏ စစ်တုရင်ဘုတ်ပေါ်တွင် သူ၏ လှုပ်ရှားမှုများကို လမ်းညွှန်နေသော နိုင်ငံရေးဒဿနကို ခွဲခြားဖော်ပြနေသောကဏ္ဍ ဖြစ်သည်။ Zelenskyy အတွက် အရုံးပေးရမည့် အဆုံးသတ်သည် အလွန်နီးကပ်လျက်ရှိသည်။

ဤနောက်ဆုံးသမိုင်းကာလ၌ ဥဇိယနှင့် ပတိုလမ၏ ပုန်ကန်မှုသည် တစ်ဖန်ပန်လည်ဖြစ်ထုတ်ပါသည်။ သို့သော် ပတိုလမ (ပုတင်) သည် Panium စစ်ပွဲမတိုင်မီ လေးနှစ်ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး တောင်ဘက်ဘုရင်၏ နောက်ဆုံးအုပ်စိုးရှင်ကိုမူ အကျင့်ပျက်၍ အရည်အချင်းမပြည့်ဝသော အုပ်ချုပ်ရေးကိုယ်စားလှယ်များ အဆက်မပြတ် ကိုင်တွယ်အုပ်စိုးနေကြောင်း အသက်ငါးနှစ်အရွယ် ကလေးတစ်ဦးဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသည်။

ပတိုလမီ ၅ သည် ဘီစီ ၂၀၄ ခုနှစ်တွင် (သူ၏ဖခင်၏ လျှို့ဝှက်ဆန်းစစ်သော သင်္ချာပုဒ်ကောက်ပိုင်း) နန်းတက်သောအချိန်၌ အသက် ၅ နှစ်မှ ၆ နှစ်ခန့်သာ ရှိသေးခဲ့ပါပြီ။ သူ၏ အုပ်စိုးမှုကာလအတွင်း ပတိုလမီ နိုင်ငံတော်မှာ အရည်အချင်းမပြည့်မီသော သို့မဟုတ် အကျင့်ပျက်သော အုပ်ထိန်းအစိုးရများ ဆက်တိုက်ပေါ်ပေါက်မှုကြောင့် လှုပ်ရှားနိုင်စွမ်းမရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ပထမ အုပ်ထိန်းအစိုးရကာလမှာ ဘီစီ ၂၀၄ မှ ၂၀၂ အထိ ဖြစ်ပြီး ထိုကာလသည် ပတိုလမီ ၄ ၏ သင်္ချာပုဒ်ကို ဖုံးကွယ်ထားပြီး သူ၏မိခင် အာစီနီအီ ၃ ကို သတ်ဖြတ်လိုက်သည့်နောက် ဖြစ်သည်။ နန်းတွင်းအကျိုးတော်များဖြစ်သော ပတိုလမီ ၄ လက်ထက်တွင် ကာလရှည်ကြာ အမှုထမ်းခဲ့သော ဝန်ကြီး ဆိုစီဘီယုစ်နှင့် ပတိုလမီ ၄ ၏ မယားငယ် အာဂသိုကလီယာ၏ အစကို အာဂသိုကလီယုစ်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို အုပ်ထိန်းမင်းများအဖြစ် ကြေညာခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် မိမိတို့ကို အုပ်ထိန်းစောင့်ရှောက်သူများအဖြစ် ခန့်အပ်ထားသည့် အလိုတော်စာတမ်းတစ်စောင်ကို အတုပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သို့မဟုတ် တင်ပို့ခြင်းဖြင့် ငယ်ရွယ်သော ဘုရင်ကို အာဂသိုကလီယာနှင့် သူမ၏ မိသားစု၏ စောင့်ရှောက်မှုအောက်၌ ထားရှိကာ၊ ပြိုင်ဘက်ဖြစ်လာနိုင်သူများကို ဖယ်ရှားရှင်းလင်းခဲ့ကြသည်။ အစောပိုင်း အုပ်ချုပ်ရေး၏ အများစုကို ဆိုစီဘီယုစ်က ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဘီစီ ၂၀၂ ခုနှစ်ဝန်းကျင်တွင် အဂါသိုကလီယုစ်သည် အာဏာလွှမ်းမိုးသော အုပ်ချုပ်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်လာသဖြင့် အပြောင်းအလဲတစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သူသည် ကာမဂုဏ်အလိုလိုက်ခြင်းနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးမကျွမ်းကျင်မှုတို့ကြောင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မုန်းတီးခံရသည်။ အလက်ဇန်ဒီယားမြို့တွင် ပြည်သူလူထုအုံ့ကျွမ်းတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာပြီး နာမမည်အရသာ ဘုရင်ဖြစ်နေသော ကလေးဘုရင်၏ သဘာဝတူညီမှုကို ရရှိထားသကဲ့သို့ပင်၊ လူအုပ်က သူ့ကို ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုနောက် ဆက်ခံသော အုပ်ချုပ်ရေးကိုယ်စားလှယ်များမှာ ပလေစီယမ်မြို့၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး တလပိုလီမုစ် ဖြစ်ပြီး ထိုနောက် အာရစ်စတိုမိန်းစ် ဖြစ်သည်။ ဘီစီ ၂၀၀ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားသော ပနေီယမ်စစ်ပွဲအချိန်သို့ ရောက်သောအခါ၊ ထိုနိုင်ငံသည် ဤသို့ အလှည့်ကျ ပြောင်းလဲနေသော အုပ်ချုပ်ရေးကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တစ်ဝင်နန်းတွင်း အကျိုးများ၏ လက်အောက်တွင် ရှိနေခဲ့သည်။

ဟနီယမ် စစ်ပွဲတွင် ပတိုလမီဘက်မှ တပ်ဖွဲ့များကို ကိုယ်တိုင် ပတိုလမီ ၅ က မဟုတ်ဘဲ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအုပ်ထိန်းမှုကာလအောက်တွင် ခန့်အပ်ထားသော အိတ်တိုလီယာပြည်သား စစ်ဗိုလ်ချုပ် စကိုပါစ်က စစ်မြေပြင်တွင် ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ လူငယ်ဘုရင်တွင် အမှန်တကယ် အုပ်ချုပ်ထိန်းချုပ်နိုင်မှု မရှိခဲ့ပါ—ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ စစ်ရေးမဟာဗျာ၊ နှင့် နိုင်ငံတော်တစ်ရပ်လုံး၏ အားနည်းချက်တို့သည် အုပ်ထိန်းမင်းများ၏ လှုပ်ရှားနိုင်စွမ်းပျက်ကွက်မှု၊ အတွင်းပိုင်းပုန်ကန်ထွက်ပြေးမှုများ (ဥပမာ အီဂျစ်ဒေသခံတို့၏ ထွက်ပြေးမှုများ) နှင့် နန်းတွင်းအကျိုးအစည်လှည့်ကွက်မှုများမှ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ဤမတည်ငြိမ်မှုကြောင့် အနုတီအိုခတ် ၃ မဟာမင်းသည် ဟနီယမ်၌ စကိုပါစ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲသော အနိုင်ယူနိုင်ခဲ့ပြီး ယူဒါပြည်အပါအဝင် ကိုယ်လီ-ဆီးရီးယားကို ပတိုလမီတို့၏ အုပ်စိုးမှုမှ အပြောင်း လက်သိမ်းရယူခဲ့သည်။

သမိုင်းပညာရှင်များသည် ပတိုလမီ လေးမြောက်၏ သင်္ချာပုဒ်သည် အဆိပ်ခတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်နိုင်ချေရှိကြောင်းကို ဆွေးနွေးကပြီပြီ ထိုအယူအဆသည် ဗလာဒီမီးယား

လီနှင့်၊ ဂျိုးဇက် စတာလင် နှင့် တောင်ဘက်၏ မိဖုရား ကလီယိုပတ်ထရာတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော သမိုင်းဆိုင်ရာ ခန့်မှန်းချက်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ ပူတင်သည် ယူကရိန်းစစ်ပွဲတွင် အောင်မြင်သော်လည်း၊ ထိုနောက် သူ၏ အဆုံးသတ်သည် ယခင်က ဆိုဗီယက်ယူနီယံက ယူကရိန်းအသင်းတော်အပေါ် ထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှုကို အကောင်အထည်ဖော်လိုသော သူ၏ ဆန္ဒအဖြစ် စတင်လာသည်။ ထိုထိန်းချုပ်မှုဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှုကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ဖယ်ရှားခဲ့သောအခါ၊ ထိုအမှုသည် မြောက်ဘက်၏ မင်းကြီးက တောင်ဘက်၏ မင်းကြီးကို အောင်နိုင်ခဲ့ခြင်း၏ သင့်ကတေဖဖြစ်ခဲ့သည်။

ယူကရိန်းသည် အရှေ့ဆလစ် အော်သိုဒေါက်စ်ယုံကြည်မှု၏ ပုခက်လွှာဖြစ်သည်။ ဗလာဒီမီယား မဟာမင်း၏ ဗတုတ်ဇံခံယူမှုသည် ခရစ်နှစ် ၉၈၈ ခုနှစ်တွင် ကီးယက်ဗ်၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထိုနောက် ကွန်စတန်တီနိုပယ် ပြိုသွားပြီးနောက် မော်စကိုသည် “တတိယ ရုရှမ” ဟူသော ဘွဲ့အမည်ကို မိမိအတွက် တောင်းဆိုကာ၊ ယူကရိန်းကို ၎င်း၏ “ကာနွန်အရ သတ်မှတ်ထားသော နယ်မြေ” အဖြစ်ပါဝင်စေသည့် ရုရှားမြေတစ်ဝှမ်းလုံး၏ တရားဝင် အမွေဆက်ခံသူနှင့် ဝိညာဉ်ရေးရာ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် မိမိကိုယ်ကို နရောချထားခဲ့သည်။

“လူမျိုးတစ်မျိုးတည်း၊ ယုံကြည်ခြင်းတစ်ရပ်တည်း” ဟူသော ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ မော်စကို ပက်ထရီးယားကိတ်သည် ယူကရိန်းကို ရုရှားနှင့် ဝိညာဉ်ရေးရာအရ ခွဲမရနိုင်သော အရာအဖြစ် အမြဲမြဲတွဲလော့ခဲ့ပြီး ထိုစကားကို ပူတင် ကိုယ်တိုင်လည်း အကျိုးမြဲမြဲ အသုံးပြုခဲ့သည်။ ယူကရိန်းကတော့ အထူးသဖြင့် ၂၀၁၄/၂၀၂၂ နောက်ပိုင်းမှစ၍ မော်စကို၏ ကြီးကြပ်မှုအုပ်ချုပ်မှုကို စစ်မှန်သော ဝိညာဉ်ရေးမိခင်အဖြစ် မဟုတ်ဘဲ ကိုလိုနီဆန်သောနှင့် အင်ပါယာဆန်သော အုပ်စိုးချုပ်ကိုင်မှုအဖြစ် ပိုမိုမြင်လာသည်။ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအထိ ပြိုင်ဆိုင်နေသော အော်သိုဒေါက်စ် ဖွဲ့စည်းပုံ နှစ်ရပ် ရှိနေသည်။ တစ်ရပ်မှာ ယူကရိန်း အော်သိုဒေါက်စ် အသင်းတော်ဖြစ်ပြီး ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှစ၍ ကွန်စတန်တီနိုပယ်မြို့၏ အီကျမနော့ကယ် ပက်ထရီးယားခံ ဘာသိုလိုမယူးထံမှ လွတ်လပ်သော အနုအေးထား ရရှိခဲ့သည်။ ကိယက်ဗ်တွင် ယူကရိန်း အော်သိုဒေါက်စ် အသင်းတော်ကို စစ်မှန်သော အမျိုးသားအသင်းတော်အဖြစ် သတ်မှတ်ကပြသည်။

ဖတ်ရသူ သတိပြုမည်မှာ—ယူကရိန်း၏ အော်သိုဒေါက်စ် ဘုရားကျောင်းသည် ယူကရိန်း အော်သိုဒေါက်စ် ဘုရားကျောင်းနှင့် မတူညီသော ဘုရားကျောင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ယူကရိန်း အော်သိုဒေါက်စ် ဘုရားကျောင်းသည် ရုရှား၏ အော်သိုဒေါက်စ် ဘုရားကျောင်းနှင့် ဆက်နွယ်နေပြီး ဤအကြောင်းကြောင့်ပင် ဇယ်လင်စကီးက ၎င်းကို တိုက်ခိုက်လျက်ရှိသည်။ ဗာတီကန်သည် ဇယ်လင်စကီး၏ လက်ရှိ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော တိုက်ခိုက်မှုများကို ဆန့်ကျင်သော်လည်း၊ အခန်းငယ် ၁၂ ၏ ပုန်ကန်ထကြွမှုဖြစ်သော ပူတင်၏ ပုန်ကန်မှုသည် ရာဖီအာတွင် သူ၏ အောင်ပွဲနောက် လိုက်လာသောအရာဖြစ်ပြီး မကပြသေးမီကာလအတွင်း ဖြစ်ပွားမည့်အရာ မဟုတ်ဘဲ၊ အနာဂတ်တွင်သာ ဖြစ်ပေါ်မည့်အရာဖြစ်သည်။

ယူကရိန်း အော်သိုဒေါက်စ် အသင်းတော်သည် သမိုင်းကင်းအရ မော်စကိုအဖွဲ့နှင့် ဆက်နွယ်နေခဲ့သည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှု၏ နောက်ဆက်တွဲအခြေအနေတွင်၊ ယူကရိန်း အော်သိုဒေါက်စ် အသင်းတော်က ၂၀၂၂ ခုနှစ် မလေတွင် အပြည့်အဝ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရှိကြောင်း ကြေညာခဲ့သော်လည်း၊ ယူကရိန်း နိုင်ငံတော်၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ (DESS) ကမူ ၎င်းသည် မော်စကိုနှင့် ကနန်းတရားအရလည်းကောင်း၊ ဥပဒေအရလည်းကောင်း ဆက်လက် ဆက်နွယ်လျက်ရှိကြောင်းကို ထပ်တလဲလဲ အခိုင်အမာ တင်ပြခဲ့သည်။ ယူကရိန်းသည် ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် (Zelenskyy လက်မှတ်ရေးထိုး၍) ရုရှား အော်သိုဒေါက်စ် အသင်းတော် (“ရန်လိုကျူးကျော်သူနိုင်ငံ” ၏ အသင်းတော်) နှင့် ဆက်နွယ်သော မည်သည့် ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းကိုမဆို ပိတ်ပင်သည့် ဥပဒေတစ်ရပ်ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။ ယူကရိန်း အော်သိုဒေါက်စ် အသင်းတော်အား ဆက်နွယ်မှုများကို အပြည့်အဝ

ဖတ်တောက်ရန် ညွှန်ကြားထားပြီး ထိုသို့ မပျက်က ငှင်း၏ ကိယက်မ် မက်ထရိုပိုလစ်အား တရားရုံးအမိန့်ဖြင့် ဖျက်သိမ်းခင်းကို ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းနှင့် ၂၀၂၆ ခုနှစ် အစောပိုင်းအချိန်အထိ ဆက်လက်ဖွဲ့စည်းပေးသော ဝင်ရောက်ရာဖွဲ့စည်းမှုများ၊ ယူကရိန်း အော်သိုဒေါက်စ် အသင်းတော်သို့ ဘုရားကျောင်းနယ်ပယ်များ လွှဲပြောင်းခြင်းများ (၂၀၂၂ ခုနှစ်မှစ၍ ၁,၃၀၀ ကျော်)၊ တရားရုံးအမှုများ၊ နှင့် ယူကရိန်း အော်သိုဒေါက်စ် အသင်းတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့်ဆိုင်ရာ စိုးရိမ်ဖွယ်ရာများ ရှိနေကြောင်းကို ကုလသမဂ္ဂ ကျွမ်းကျင်သူများက သတိပေးမှုများ ရှိနေသည်။

ဗာတီကန်သည် ယူကရိန်း သပြာဒေါက်စ် အသင်းတော်အား အတင်းအကျပ် ဖျက်သိမ်းခြင်း မည်သို့မဆိုကို လူသိရှင်ကြား ဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ ရုရှားနှင့် ပူတင်သည် ယင်းကို ကာနွန်အရ တရားဝင်သော သပြာဒေါက်စ် ယုံကြည်မှုအပေါ် ပြောင်းပြန်တောင်းတောင်း ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းဟု ပုံဖော်ပြောပြီး ငိုမြီးချမ်းရမ်း ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှု မည်သည့်အရာ၌မဆို “ရုရှား သပြာဒေါက်စ် အသင်းတော်များ” ကို ကာကွယ်ပေးရန်ကို ထင်ရှားပြောသော တောင်းဆိုချက်တစ်ရပ်အဖြစ် ထည့်သွင်းထားကြသည်။ ရုရှား၏ ဝါဒဖြန့်ချိရေးသည် ယူကရိန်း သပြာဒေါက်စ် အသင်းတော်နှင့် ငှင်းအပေါ် ယူကရိန်း နိုင်ငံတော်က ပြုလုပ်သော တိုက်ခိုက်မှုများကို “နာဇီဝါဒ” ဟုလည်းကောင်း၊ ငှင်းတို့၏ “နာဇီဖွယ်ရာရေး” အကြောင်းပျောက်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဟုလည်းကောင်း အစဉ်တစိုက် ချိတ်ဆက်ဖော်ပြနေခဲ့သည်။

ပူတင်သည် ရဲရင့်အတင့်အတယ်ဖြင့် “ဗီမာန်တော်ထံသို့ ဝင်၍” ယူကရိန်း အော်သိုဒေါက်စ်အသင်းတော်အပေါ် ဝိညာဉ်ရေးဆိုင်ရာ အပြည့်အဝ အာဏာပိုင်စိုးမူကို တောင်းဆိုမည်ဖြစ်ပြီး ယူကရိန်းအသင်းတော် ဖွဲ့စည်းပုံတစ်ရပ်လုံးကို မော်စကို၏ လက်အောက်သို့ ပြန်လည်ကျိုးနှံစရန် ကြိုးပမ်းကာ၊ ရုရှား အော်သိုဒေါက်စ် ကမ္ဘာ၏ တရားဝင် ဝိညာဉ်ရေးဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ခြင်းကို အသိအမှတ်ပြုရန် တောင်းဆိုမည်။

ဤအရာသည် ပတိုလမီက အလွန်သန့်ရှင်းရာဌာနထဲသို့ ဝင်ရောက်သကဲ့သို့ တိကျမှန်ကန်စွာ ဆင်တူညီမျှသော အရာဖြစ်ပြီး ဥဇဇီယာမှာ ဇယ်လင်စကီးက နံသာပေါင်းကို မီးရှို့ရန် ကြိုးစားခြင်းနှင့် တူ၏။ ပတိုလမီ၏ ပုန်ကန်မှုသည် အလွန်သန့်ရှင်းရာဌာန၌ ဖြစ်ခဲ့ပြီး ဥဇဇီယာ၏ ပုန်ကန်မှုမှာ သန့်ရှင်းရာဌာန၌ ဖြစ်ခဲ့သည်။ “နယ်စပ်များ” ၏ အောင်ပွဲကပြော မာနတက်နသေ တောင်ဘက်ရှင်ဘုရင်တစ်ပါးသည် နာဇီဝါဒ၏ ကိုယ်စားပြုအင်အားကို အဆုံးသတ်ပြီးနောက်၊ ဘာသာရေးနယ်ပယ်တစ်ခုတည်းသာ ပိုင်ဆိုင်သော အရပ်သို့ ကျော်လွန်ဝင်ရောက်သည်။ ထိုနောက် ရုတ်တရက် ဘုရားသခင်၏ အစီအမံတော်ကပြော နှိမ်ချခြင်းတစ်ရပ် ရောက်လာမည်ဖြစ်ပြီး ပူတင်သည် မငြိမ့်ကင်းမှ ပျောက်ကွယ်သွားလိမ့်မည် (ပတိုလမီ ၄ သည် ဘီစီ ၂၀၄ တွင် သဆုံးခဲ့သကဲ့သို့)။ “အားနည်းသော ဆက်ခံသူများ၏ ကာလ” ဟုခေါ်သော အာဏာလွတ်လပ်ကွက်ပြီးနောက်၊ မကြောက်ဘက်ရှင်ဘုရင်သည် ပိုမိုကျိုးမားသော အင်အားဖြင့် ပြန်လာကာ အခန်းငယ် ၁၅ တွင် ဖော်ပြထားသော ခေတ်သစ် ဟနီယုမတိုက်ပွဲ၌ အောင်မြင်လိမ့်မည်။

ဆယ့်ခုနစ်

ရာဖီယာနှင့် ပနေီအမ် စစ်ပွဲများသည် တစ်ကြောင်းပေါ်တစ်ကြောင်းအဖြစ် အပြန်အလှန်ပေါင်းစည်းသွားသော သမိုင်းတွင် ဆယ့်ခုနစ်နှစ်ကာလသည် သုံးကျိပ် ပေါ်ပေါက်သည်။ မီလန်အမိန့်တော်မှစ၍ အရှေ့နှင့် အနောက် အင်ပါယာရာဇဝင်များကို အိမ်ထောင်ရေးအားဖြင့် ပေါင်းစည်းခဲ့ပြီး ၃၃၀ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်ကို ခွဲထုတ်၍ ကွာရှင်းသွားသည်အထိ ဆယ့်ခုနစ်နှစ်ကာလ ဖြစ်သည်။ စတင်ခြင်းနှင့် အဆုံးသတ်ခြင်းအဖြစ်ရှိသော ထိုဆယ့်ခုနစ်နှစ်ကာလသည် ဆက်နွယ်နေသော အခြားပရောဖက်ပြုကာလနှစ်ရပ်၏ မှတ်တိုင်များဖြစ်သည်။ ခရစ်နှစ် ၆၄ ခုနှစ်၌ နရေမီစတင်၍ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုကာလတစ်ရပ်ကို မှတ်သားထားပြီး ထိုကာလသည် ကွန်စတန်တိုင်း မဟာမင်း၏

သမိုင်း၌ အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။ နရီ၏ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုကာလမှ ကွန်စတန်တိုင်းက ကိုယ်စားပြုသော အပေးအယူသို့ ကူးပြောင်းမှုသည် စမုရနအသင်းတော်မှ ပရေကမုန်အသင်းတော်သို့ ကူးပြောင်းမှုကို ဖော်ထုတ်ပြသသည်။ ၃၁၃ ခုနှစ်နှင့် မီလန်အမိန့်တော်သည် စမုရနအသင်းတော်၏ အဆုံးကို ဖော်ညွှန်းပြီး ထိုဆယ့်ခုနစ်နှစ်ကာလ၏ အဆုံးသည် ၃၃၀ ခုနှစ်ဖြစ်ကာ၊ ထိုနှစ်သည် ဒီယလေ ၁၁:၂၄ ၏ နှစ်ပေါင်း သုံးရာခြောက်ဆယ် ပရေဖက်ပျောက်၏ ပြည့်စုံခြင်း ဖြစ်သည်။

သူသည် ပြည်နယ်၏ အဆီအနှစ်အပြည့်ဝဆုံးသော အရပ်များသို့ပင် ငိုမြီးချမ်းစွာ ဝင်ရောက်မည်။ သူ၏ဘိုးဘေးတို့မပျံ့သကဲ့သို့၊ သူ၏ဘိုးဘေးတို့၏ ဘိုးဘေးများပင် မပျံ့သောအမှုကို သူပျံ့မည်။ သူသည် လှပရရှိသောဥစ္စာ၊ လက်ကျန်ပစ္စည်းနှင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို သူတို့အကျိုး၌ ဖြန့်ဝေမည်။ ထို့ပြင် သူသည် ခိုင်ခံ့သော ခံတပ်များကို ဆန့်ကျင်၍ မိမိ၏ အကျိုးစည်များကို အချိန်ကာလတစ်ရပ်အတွက် ကျိုတင်စီမံမည်။ ဒီယလေ ၁၁:၂၄။

၃၁၃ ခုနှစ်နှင့် မီလန်အမိန့်တော်မှစသော ဆယ့်ခုနစ်နှစ်ကာလသည် ပရေဖက်ပျောက်တစ်ရပ် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် အစပြုပြီး အခြားပရေဖက်ပျောက်တစ်ရပ် ပြည့်စုံခြင်းတွင် အဆုံးသတ်သည်။ အစကို သတ်မှတ်ပေးသော ပထမပရေဖက်ပျောက်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည် စမုရနအသင်းတော်မှ ပရေကမုန်အသင်းတော်သို့ ကူးပြောင်းခြင်းကို ဖော်ထုတ်ပြသပြီး ထိုဆယ့်ခုနစ်နှစ်ကာလ၏ အဆုံးကို သတ်မှတ်ပေးသော ပရေဖက်ပျောက်သည် ရောမနိုင်ငံကို အရှေ့ရောမနှင့် အနောက်ရောမဟူ၍ ခွဲခြားခြင်းကို ဖော်ထုတ်ပြသသည်။ ထိုဆယ့်ခုနစ်နှစ်ကာလကို တိကျသတ်မှတ်ထားသော ဆယ့်ခုနစ်နှစ်ဆိုင်ရာ ကဋ္ဌညာချက်တစ်ရပ်ဖြင့် မဟုတ်ဘဲ၊ ပရေဖက်သမိုင်းအားဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည်။ ဒုတိယအသင်းတော်ကို တတိယအသင်းတော်မှ ခွဲခြားသည့် alpha သည် နှစ်ပေါင်း ၃၆၀ ဆိုင်ရာ အချိန်ပရေဖက်ပျောက် ပြည့်စုံချိန်တွင် အင်ပါယာကို အရှေ့နှင့် အနောက်ဟူ၍ ခွဲခြားခြင်းနှင့် ကိုက်ညီနေသည်။ ထိုပရေဖက်ပျောက်နှစ်ရပ်သည် ဆယ့်ခုနစ်နှစ်ကာလတစ်ရပ်ကို တည်ထောင်ပေးပြီး ဆယ့်ခုနစ်သည် မှန်ကန်သော ပရေဖက်ပြုသင့်ကတေတစ်ခု ဖြစ်ပါက၊ သက်သေခံနှစ်ဦး သို့မဟုတ် သုံးဦး၏ သက်သေအပေါ် အခြေခံသော တရားဝင်သော ပရေဖက်ကာလတစ်ရပ်အဖြစ် တည်ထောင်ခံရရန် လိုအပ်သည်။

ထိုသက်သေများသည် ဘီစီ ၄၅၇ ခုနှစ်တွင် စတင်သော အခြား ၂၅၀ နှစ်ကာလတစ်ခုအတွင်း တည်ရှိကပြသည်။ ထိုရက်စွဲ၌ ဒီဂရီယလေ ၈:၁၄ ၏ ၂,၃၀၀ နှစ် ပရေဖက်ပျောက်သည် စတင်ခဲ့သည်။ ဘီစီ ၄၅၇ ခုနှစ်သည် ပရေဖက်ပျောက် စတင်မှတ်တိုင်တစ်ခုဖြစ်ပြီး အတည်ပြုထားသော ပရေဖက်ပျောက် လမ်းမှတ်တိုင်တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုမှ အနာဂတ်သို့ ၂၅၀ နှစ် ဆန်ထုတ်လိုက်လျှင် ဘီစီ ၂၀၇ ခုနှစ်သို့ ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် ရာဖီယာစစ်ပွဲနှင့် ပနီယံစစ်ပွဲတို့အကျိုးရှိ သမိုင်းကာလဖြစ်သည်။ ရာဖီယာစစ်ပွဲနှင့် ပနီယံစစ်ပွဲတို့ကို ခွဲထုတ်၍ မရနိုင်၊ အကခြားမှုကား ထိုစစ်ပွဲနှစ်ခုစလုံးတွင် အန်တီအိုကပ်စ် မဟာမင်း ပါဝင်ဆင်နွှဲသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဘီစီ ၂၁၇ ခုနှစ်ရှိ ရာဖီယာစစ်ပွဲမှ ဘီစီ ၂၀၀ ခုနှစ်ရှိ ပနီယံစစ်ပွဲအထိသည် ဆယ့်ခုနစ်နှစ်ကာလ ဖြစ်သည်။ ၂,၃၀၀ နှစ် ပရေဖက်ပျောက်သည် အစတွင် အုပ်ချုပ်ရေးခေတ်ပြောင်းလဲမှုတစ်ရပ်ကို ဖော်ပြထားသည်။ ထိုအခါ တတိယအမိန့်တော်ကြောင့် ယုဒ၏ အမျိုးသား အချုပ်အခြာအာဏာ ပြန်လည်ထူထောင်ခံရသည်။ ထိုနောက် အဆုံးတွင်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးခေတ်ပြောင်းလဲမှုတစ်ရပ် ရှိခဲ့ပြီး ထိုအခါ ခရစ်တော်သည် သန်ရှင်းရာဌာနမှ အလွန်သန်ရှင်းရာဌာနသို့ ရွှေ့ပြောင်းတော်မူခဲ့သည်။ ဘီစီ ၂၀၇ ခုနှစ်သည် ယုဒပြည်အပေါ် အီဂျစ်၏ အုပ်ချုပ်မှုမှ ဘုန်းကြီးသောပြည်အပေါ် ဆယ်လူးစစ် မင်းဆက်၏ အုပ်ချုပ်မှုခေတ်သို့ ပြောင်းလဲသည့် အုပ်ချုပ်ရေးခေတ်ပြောင်းလဲမှုကို ကိုယ်စားပြုသည်။ ဘုန်းကြီးသောပြည်အပေါ် ဆယ်လူးစစ်တို့၏ ထိန်းချုပ်မှုခေတ်သည် ဘီစီ ၁၆၇ ခုနှစ်တွင် မကုကာဘီတော်လှန်ရေးကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။

နှစ်ပေါင်း ၂၅၀ ကပြသော နီရိုခေတ်သည် ကွန်စတန်တိုင်းအင် မဟာ၏ သမိုင်းတွင် အဆုံးသတ်ပြီး ထိုစစ်ပွဲနှစ်ခုအကျိုး အဆုံးသတ်သည့် နှစ်ပေါင်း ၂၅၀ သည် အန်တီယိုခတ် မဟာ၏ သမိုင်းဖြစ်သည်။

ရာဖီယာစစ်ပွဲ၌ ပတိုလမီ ၄ သည် အန်တီယိုခတ် မဟာကို အနိုင်ယူခဲ့ပြီး ပတိုလမီသည် ဆယ့်ခုနစ်နှစ် တိုင်အောင် အုပ်စိုးခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀ ကာလနှစ်ခုစလုံးတွင် ထင်ရှားကွဲပြားသော ဆယ့်ခုနစ်နှစ်ကာလတစ်ခု ပါဝင်သည်။ ထိုနှစ်ပေါင်း ၂၅၀ ကာလနှစ်ခုစလုံးသည် “မဟာ” ဟု သိကဩဇာ အုပ်စိုးရှင်တစ်ဦး၏ သမိုင်း၌ အဆုံးသတ်ကပြသည်။ ထိုနှစ်ပေါင်း ၂၅၀ ကာလနှစ်ခုစလုံးသည် တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်သော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ် မှတ်တိုင်တစ်ခု၌ စတင်ကပြပြီး တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်သော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ် မှတ်တိုင်တစ်ခု၌ပင် အဆုံးသတ်ကပြသည်။

အမရေကန်ပညာထောင်စုသည် ၁၇၇၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၄ ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ၂၅၀ နှစ်အကျဉ်းသည် ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၄ ရက်နေ့သို့ ရောက်စေသည်။ ထိုနေ့တွင် အမရေကန်ကို “ကီးမြတ်” အောင် ပြန်လည်ပြုပြင်ရန် ရှာဖွေနေသူဟု လူသိများသော ဒေါက်တာထရမ်သည် ထို ၂၅၀ နှစ်ကို အခမ်းအနားကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၂၆ ခုနှစ်သည် ခရစ်မတိုင်မီ ၄၅၇ ခုနှစ်မှ စ၍ ၂၅၀ နှစ်ကာလနှင့် ဆင်တူစွာ၊ ယူကရိန်းစစ်ပွဲနှင့် တတိယကမ္ဘာစစ်ဟု ခေါ်ဝေါ်သိရှိကပြသော ခေတ်သစ် Raphia နှင့် Panium စစ်ပွဲများ၏ သမိုင်းအလယ်ပိုင်းတွင် အဆုံးသတ်သည်။ တောင်ပိုင်းဘုရင်၏ အုပ်စိုးချိန်၊ ပထမတစ်နှစ်ပွဲပဒေကောလာ နှင့် Raphia စစ်ပွဲမှ Panium စစ်ပွဲအထိ ကာလတိုသည် တူညီသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဆက်နွယ်နေသော ဆယ့်ခုနစ်နှစ်ကာလ သုံးခုကို ပေးစွမ်းသည်။ ၂၅၀ နှစ်ကာလ သုံးခုစလုံးသည် တူညီသော ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်များအတွင်း တပိုင်နက်တည်း ရောက်ရှိလာကပြသည်။ ထို ၂၅၀ နှစ်ကာလ သုံးခုသည် ဒေါက်တာထရမ်နှင့် ဆက်စပ်သော သမိုင်းဖွံ့ဖြိုး တည်ဆောက်ထားသည့် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်အမှန်တရား၏ မျဉ်းကွင်း သုံးကွင်းကို တည်ထောင်ပေးသည်။ သူသည် Constantine the Great သို့မဟုတ် Antiochus the Great အဖြစ် ကိုယ်စားပြုထားသည်။

၂၅၀ နှစ်စီရီသော မျဉ်းသုံးကွင်းသည် နောက်ဆုံးကာလများကို ကွဲပြားသော်လည်း အပြန်အလှန်ဖွဲ့စည်းပေးသော ပုံဖော်ချက်သုံးရပ်ကို ပေးစွမ်းသည်။ နိရိုး၏မျဉ်းသည် သားရဲ၏ရုပ်ပုံ ဖွဲ့စည်းပုံ၏ ပရောဖက်ဆိုင်ရာလက္ခဏာသဘာဝများကို အတိအကျ ဖော်ပြသည့် အလှူပေးညှိနှိုင်းခြင်း၏ တစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်တာ သမိုင်းကို သတ်မှတ်ဖော်ပြသည်။

“သခင်ဘုရားသည် သားရဲ၏ရုပ်တုသည် ကရုဏာကာလမပိတ်မီတွင် ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်အား ရှင်းလင်းစွာ ပြသတော်မူခဲ့သည်။ အကဲဖြတ်မှုကား၊ ၎င်းသည် ဘုရားသခင်၏လူမျိုးအတွက် ကြီးမားသော စမ်းသပ်မှုဖြစ်၍၊ ထိုစမ်းသပ်မှုအားဖြင့် သူတို့၏ နိစ္စထောင့်ရက်ကမြှောက်မည် ဆုံးဖြတ်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သင်၏ရုပ်တုသည်ချက်မှာ ကိုက်ညီညွတ်မှုမရှိသော အရာများ အလွန်ရောယှက်ရုပ်ထွေးနေသေးဖြင့်၊ လှည့်ဖွဲ့ခံရမည့်သူများမှာ အလွန်နည်းပါးမည်ဖြစ်သည်။”

“ဗျာဒိတ်ကျမ်း ၁၃ တွင် ဤအကဲဖြတ်အရာကို ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြထားသည်။ [ဗျာဒိတ်ကျမ်း ၁၃:၁၁-၁၇ ကို ကိုးကားထားသည်။]

“ဤအရာသည် ဘုရားသခင်၏ လူတို့သည် တံဆိပ်ခတ်ခြင်းကို မခံယူမီ ကျင့်ကြံရေးမည် စမ်းသပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်၏ ပညတ်တရားကို စောင့်ထိန်း၍၊ အတူအယောင် ဥပုသ်နေ့ကို လက်မခံဘဲ မိမိတို့၏ ဘုရားသခင်အပေါ် သစ္စာစောင့်သိမှုကို သက်သေပြခြင်းအပေါင်းတို့သည် အရှင်ထောင့်ဘုရား ယဟောဇာဝါ၏ အလံတော်အောက်၌ ရပ်တည်ကြမည်ဖြစ်ပြီး အသက်ရှင်တော်မူသော ဘုရားသခင်၏ တံဆိပ်တော်ကို လက်ခံရရှိကြခြင်းမည်။ ကောင်းကင်မူလရှိသော သမုမာတရားကို စွန့်လွှတ်၍ တနင်္ဂနွေ ဥပုသ်နေ့ကို လက်ခံသူတို့သည် သားရဲ၏ အမှတ်တံဆိပ်ကို ခံယူကြခြင်းမည်။” Manuscript Releases, volume 15, 15.

သားရဲ၏ ပုံရိပ်သည် အသင်းတော်နှင့် နိုင်ငံတော်တို့၏ ပေါင်းစည်းမှုဖြစ်ပြီး ထိုဆက်ဆံရေး၌ အသင်းတော်က အုပ်ချုပ်ထိန်းချုပ်သော အနုအေးထားရှိသည်။ ပုဂံဘာသာကို ခရစ်ယာန်ဘာသာနှင့်

ပေါင်းစည်းရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သော ကွန်စတန်တိုင်၏ အလျှော့ပေးညှိနှိုင်းမှုသည် နောက်ဆုံးကာလတို့၏ အလျှော့ပေးညှိနှိုင်းမှုအတွက် စံပြုပမာ ဖြစ်သည်။

“လက်ရှိတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်း ဘုရားကျောင်း၏ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကျင့်သုံးပုံများအတွက် နိုင်ငံတော်၏ ထောက်ခံအားပေးမှုကို ရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော လှုပ်ရှားမှုများတွင်၊ ပရိုတက်စတင့်များသည် ပုပ်ရဟန်းမင်းရေးဝါဒီများ၏ ခြေလှမ်းနောက်ကို လိုက်လျက်ရှိကြသည်။ ထိုမျှမကသေး၊ သူတို့သည် ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်က ကမ္ဘာဟောင်း၌ ဆုံးရှုံးခဲ့ပါပြီသော အမေရိကန်အာဏာကို ပရိုတက်စတင့်အမေရိကန် ပြန်လည်ရယူနိုင်ရန် တံခါးကို ဖွင့်ပေးလျက်ရှိကြသည်။ ထို့ပြင် ဤလှုပ်ရှားမှုကို ပိုမိုအရေးပါသော အနက်အဓိပ္ပာယ် ပေးနေသော အချက်မှာ ရည်မှန်းထားသော အဓိကပစ်မှတ်သည် တနင်္ဂနွေနှင့် စောင့်ထိန်းခြင်းကို အတင်းအကျပ် ပြဋ္ဌာန်းစေခြင်း ဖြစ်သည်—ယင်းသည် ရောမမှ အစပြုလာသော ဓလေ့တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ရောမဘက်ကလည်း ၎င်းကို မိမိ၏ အာဏာပိုင်ခွင့်၏ အမှတ်အသားဟု ဆိုထားသည်။ ဘုရားသခင်၏ ပညတ်တော်များထက် လူရိုးရာအစဉ်အလာများကို ပိုမို လေးစားတန်ဖိုးထားခြင်း၊ လောကီဓလေ့ထုံးတမ်းများနှင့် ကိုက်ညီလိုစိတ်—ယင်းတို့ဖြစ်သော ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်၏ ဝိညာဉ်သည် ပရိုတက်စတင့် ဘုရားကျောင်းများအတွင်းသို့ စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့လျက်ရှိပြီး၊ ပုပ်ရဟန်းမင်းအာဏာစနစ်က ၎င်းတို့ရှေ့တွင် ပြုမူပြီးသော တနင်္ဂနွေနေ့ကို မှုတ်တင်သည့် အလုပ်တူကို ပြုလုပ်စေရန် သူတို့ကို ဦးဆောင်လျက်ရှိသည်။

“မကပြီမီ ရုဇာန်ရီလာမည့် ပဋိပက္ခတွင် အသုံးချမည့် အင်အားစုများကို စာဖတ်သူသည် နားလည်လိုလျှင်၊ ယခင်ခေတ်ကာလများတွင် ထိုအတူညီသော ရည်ရွယ်ချက်အတွက် ရောမက အသုံးပြုခဲ့သော နည်းလမ်းများ၏ မှတ်တမ်းကိုသာ လိုက်လံစူးစမ်းကြည့်ရမည်။ ပုပ်ရဟန်းမင်းကိုလိုနာသူများနှင့် ပရိုတက်စတင့်တို့ ပူးပေါင်းသောအခါ ၎င်းတို့၏ အယူဝါဒများကို ငြင်းပယ်သူများအပေါ် မည်သို့ ပြုမူမည်ကို သူသိလိုလျှင်၊ ဥပုသ်နေ့နှင့် ၎င်းကိုကာကွယ်သူများအပေါ် ရောမက ဖော်ပြခဲ့သော စိတ်သဘောကို ကြည့်စေ။”

“ဘုရင်မင်းမပြတ်တို့၏ အမိန့်ထုတ်ပြန်ချက်များ၊ အထွေထွေ ကောင်စီများ၊ နှင့် လောကီအာဏာ၏ ထောက်ပံ့အားဖြင့် တည်တံ့ခိုင်မြဲသော အသင်းတော်စည်းမျဉ်းများသည် တိတုထိပွဲတော်က ခရစ်ယာန်လောက၌ ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော နေရာသို့ ရောက်ရှိလာရန် လှမ်းခဲ့သော အဆင့်ဆင့်သော ခြေလှမ်းများ ဖြစ်ကြသည်။ တနင်္ဂနွေနေ့ စောင့်ထိန်းမှုကို အတင်းအကျပ် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော ပထမဆုံး အများပြည်သူဆိုင်ရာ အရေးယူချက်မှာ ကွန်စတန်တင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ဥပဒေ ဖြစ်သည်။ (A.D. 321) ဤအမိန့်တော်သည် မြန်မာပြည်သူတို့အား ‘နရေဇင်၏ လေးမြတ်အပ်သော နေ့ရက်’ တွင် အနားယူရန် တောင်းဆိုခဲ့သော်လည်း၊ ကျေးလက်နေပြည်သူတို့အား မိမိတို့၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခွင့် ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းသည် အမှန်တကယ်အားဖြင့် တိတုထိဆိုင်ရာ ဥပဒေတစ်ရပ် ဖြစ်သော်လည်း၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာကို အမည်ခံ လက်ခံပြီးနောက် ဧကရာဇ်မင်းက ၎င်းကို အတည်ပြုအကောင်အထည်ဖော်စေခဲ့သည်။” The Great Controversy, 574.

တနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေသို့ ဦးတည်စေခဲ့သော၊ ထို့ပြင် နောက်တစ်ကြိမ်လည်း တနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေသို့ ဦးတည်စေမည့် အလျှော့အတင်းလက်လျှော့မှု၏ တိုးတက်ဖြစ်စဉ်ကို ၃၁၃ မှ ၃၃၀ အထိ ဆယ်ခုနှစ်နှစ်တာကာလဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားပြီး ၃၂၁ ခုနှစ်ရှိ ပထမတနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေကို ထိုသမိုင်း၏ အလယ်မှတ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ အစတွင် အရှေ့နှင့် အနောက်၏ ထိမ်းမြားပေါင်းစည်းမှု ရှိခဲ့ပြီး၊ အဆုံးတွင် အရှေ့နှင့် အနောက်၏ ကွာရှင်းခြင်း ရှိခဲ့သည်။ ပထမတနင်္ဂနွေနေ့ဥပဒေသည် ပုန်ကန်မှုကို ကိုယ်စားပြုသော အလယ်သင်္ဂတေမှတ်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းသည် ဟီဘရူးအက္ခရာ၏ ဆယ်သုံးမြောက်အက္ခရာကို ပထမအက္ခရာက ရှေ့မှ ဦးဆောင်၍၊ အက္ခရာစဉ်၏ နှစ်ဆယ့်နှစ်မြောက်နှင့် နောက်ဆုံးအက္ခရာက နောက်မှ လိုက်ပါလာသောအခါ ဟီဘရူးစကားလုံး

“အမှန်တရား” ကို ဖွဲ့စည်းသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်။ အစဉ်ရှိသော ထိမ်းမြားခြင်းနှင့် အဆုံး၌ရှိသော ကာရင်ခြင်းသည် အိမ်ဂါအကုသရာနှင့် သဘာဝတူညီမှုရှိသော အယ်လဖာအကုသရာကို ဖော်ပြသည်။ နိရိုဖိဋ္ဌိ စတင်ခဲ့သော နှစ် ၂၅၀ ကာလတွင် ခရစ်တော်၏ လက်မှတ်သင်ကတေ ရှိပြီး ၎င်းသည် နောက်ဆုံးသောနဂရက်များ၌ လက်ရှိအမှန်တရားနှင့် ဆိုင်သော အကခြင်းအရာတစ်ခုကို ပြောဆိုနေသည်။

ဘီစီ ၄၅၇ ခုနှစ်တွင် အစပျဉ်း ၂၅၀ နှစ်ကာလသည် ရာဖီယာမှ ပနီယမ်အထိ ဆယ့်ခုနှစ်နှစ်ကာလအတွင်း ရပ်တည်နေသော အနုတီယိုခတ်စ် မဟာမင်းအားဖဋ္ဌိ ကိုယ်စားပြုထားသော နိုင်ငံရေးအုပ်ချုပ်မှုအနုပညာကို အလေးပေးဖော်ပြနေသည်။ ဤအရာကို နိုင်ငံရေးအုပ်ချုပ်မှုအနုပညာဟု ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်ကြသည်မှာ၊ ဘီစီ ၄၅၇ ခုနှစ်တွင် နှစ်ပေါင်း ၂,၃၀၀ ဆိုင်ရာ ပရောဖက်ပျံ့နှံ့မှုတစ်ရပ်လည်း အစပျဉ်းသောကခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို ၂,၃၀၀ နှစ်ကာလသည် ကယ်တင်ခြင်းအတွက် ဘုရားသခင်၏ အမှတ်တံဆိပ်ကို ပြောဆိုသော အတွင်းပိုင်း ပရောဖက်ပျံ့နှံ့မှုဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် အသင်းတော်အုပ်ချုပ်မှု၏ သင့်ကတေတစ်ရပ်နှင့် ကိုက်ညီသည်။ နဂရီနှင့်အတူ အစပျဉ်းသော ၂၅၀ နှစ်ကာလနှင့် မတူဘဲ၊ ဘီစီ ၄၅၇ ခုနှစ်တွင် အစပျဉ်း ကာလသည် အမရိကကို ဦးစွာကျိုးပြုစေပြီး ထိုနောက် ကမ္ဘာကျော်ကြီး ကျိုးပြုစေရန် ကျိုးပြုပေးနေသော နောက်ဆုံး အမရိကန် သမ္မတ၏ နိုင်ငံရေးအခန်းကဏ္ဍကို ကိုင်တွယ်ဖော်ပြနေသည်။ ထိုသမ္မတသည် ငြိမ်းချမ်းခြင်း နှစ်တစ်ထောင်ရှိသော ရွှေခေတ်တစ်ခေတ်ဆိုင်ရာ မှားယွင်းသော ကက်သလစ် အယူအဆကို မျှော်တင်လျက်ရှိသည်။

ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်းဆယ့်သုံးတွင် ဖော်ပြထားသော မြေကြီးသားရဲဖြစ်သည့် အမရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀ သည်၊ သမ္မတကျမ်းစာ ပရောဖက်ပျံ့နှံ့မှုဆိုင်ရာ ဆဋ္ဌမနှစ်ခန့်၏ နိဂုံးကို ဖော်ညွှန်းထားပြီး ထိုနိုင်ငံသည် စစ်ပွဲအလယ်၌ စတင်ခဲ့သကဲ့သို့ စစ်ပွဲအလယ်၌ပင် အဆုံးသတ်လေသည်။ သမိုင်း၌ အောင်နိုင်သူတို့က ထိန်းသိမ်းခံရသော သမိုင်းမှတ်တမ်းကို သတ်မှတ်ကြသည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဝါဒီ နဂါး၏ အင်အားပေးမှုခံရသော ဒီမိုကရက်များက လက်ရှိ အာဏာမဲ့နှင့် ဖရိုဖရဲအခြေအနေကို တော်လှန်ရေးတစ်ရပ်အဖြစ် မငြိမ္မာပြီ။ စကားသာများ၍ လုပ်ဆောင်မှုမရှိသော ရီပတ်ဘလီကန်များက လက်ရှိဖြစ်ပျက်နေသော ဤသမိုင်းအခြေအနေကို ပြည်တွင်းစစ်တစ်ရပ်အဖြစ် မငြိမ္မာပြီ။ ဒီမိုကရက်များသည် သမ္မတကျမ်းစာ ပရောဖက်ပျံ့နှံ့မှု ဖော်ပြထားသော နဂါး၏ ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ကြပြီး ရီပတ်ဘလီကန်များကို ဖောက်ပြန်သော ပရိုတက်စတင့်များအဖြစ် ကိုယ်စားပြုထားသည်။ သို့မဟုတ် ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်းဆယ့်ခြောက်တွင် ယောဟန်၏ အသုံးအနှုန်းအရ ဆိုလျှင်၊ သူတို့သည် မိစ္ဆာပရောဖက် ဖြစ်ကြသည်။ အမရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် တော်လှန်ရေးစစ်ပွဲတစ်ရပ်ဖြစ်၍ စတင်ခဲ့ပြီး တော်လှန်ရေးစစ်ပွဲတစ်ရပ်ဖြစ်ပွားပင် အဆုံးသတ်လေသည်။ ရီပတ်ဘလီကန်ပါတီသည် ပြည်တွင်းစစ်တစ်ရပ်၌ စတင်ခဲ့ပြီး ပြည်တွင်းစစ်တစ်ရပ်၌ပင် အဆုံးသတ်ကြသည်။ ရီပတ်ဘလီကန်များသည် ဒီမိုကရက်များက တော်လှန်ရေးဟု ခေါ်ဆိုသော ပြည်တွင်းစစ်ကို မငြိမ္မာပြီ။

နောက်ဆုံး ရီပတ်ဘလီကန် သမ္မတဖြစ်သော ထရမ်သည်၊ ပြည်တွင်းစစ်၏ ပြင်ပသမိုင်း၌ ပေါ်ထွန်းလာခဲ့သော ပထမ ရီပတ်ဘလီကန် သမ္မတ၏ ပရောဖက်ဆိုင်ရာ ဂုဏ်အင်္ဂါရပ်များကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည်။ လင်ကွန်း၏ ပြင်ပ ပြည်တွင်းစစ်သည်လည်း၊ ၁၈၆၃ ခုနှစ်၌ အဆုံးသတ်ခဲ့သော ဟရောယ အခန်း ၇၊ အခန်းငယ် ၈ ၏ ပရောဖက်ပျံ့နှံ့မှု၏ အတွင်းသမိုင်းလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်မှာပင် လွတ်မြောက်ရေး ကြေညာစာတမ်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သော နှစ်ဖြစ်သည်။ ပါတီနှစ်ရပ်အကြား ကွဲပြားချက်သည် အဓိကကျပြီးအခြေခံကျသော ပရောဖက်ဆိုင်ရာ သဘာဝတရားတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ကာကွန်နှင့် အာဗလေထံမှ စတင်ခဲ့ပြီး ခရစ်တော်၏ အချိန်ကာလ၌ ကာကွန်၏

အမျိုးအစားနှစ်မျိုးဖြစ်သော ဇနဒ္ဒကဲများနှင့် ဖာရိရုံများအားဖွင့် ကိုယ်စားပုဒ်ခွဲရကာ၊ ထိုသူတို့သည် အာဗလေတစ်ဦးကို သတ်ရန် ဖြစ်ကြသည်။

ဖာရိရုံများနှင့် ဆဒ္ဒကဲများသည် ကွဲပြားသောအကခြင်းရင်းများကခြင်းဖြစ်သော်လည်း မိမိတို့၏ မရေ့ယကို ကားတိုင်တင်သတ်ရန် သဘာတူညီချက်မှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ကိုယ်စားပုဒ်သည်—အကခြင်းရင်းကွဲပြားသော်လည်း သဘာတူညီချက်မှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ဖာရိရုံများသည် ပညတ်တရားကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကခြင်း ခံယူဖော်ပခြင်းသော်လည်း၊ ရီပတ်ဘလီကန်များကဲ့သို့ပင် အမှန်တကယ် မပျံ့နှံ့ကြ။ ဖာရိရုံများသည် မူလ ဘုရားသခင်ပေးသော ပညတ်တရားကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကခြင်း ခံယူဖော်ပခြင်းသော်လည်း၊ ထိုပညတ်တရားကို မိမိတို့၏ အမငြိကျဉ်းမခြင်း၍ ဘက်လိုက်သော ယုတတိအတွေးအခေါ်ဖွင့် အနက်ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြသည်။ ဖာရိရုံများအတွက် မူလပညတ်တရားသည် ရီပတ်ဘလီကန်များအတွက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေဖြစ်သည်—မိမိတို့ ထောက်ခံကခြင်း ဆိုထားသော်လည်း အမှန်တကယ် မထောက်ခံသော ထိုဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေကိုပင် ဆိုလိုသည်။ ဆဒ္ဒကဲများသည် ဘုရားသခင်၏ တန်ခိုးတော်ကို ငြင်းပယ်ခဲ့ကြပြီး ဖာရိရုံများထက် သေးငယ်သော ဂိုဏ်းဖြစ်သော်လည်း၊ ခရစ်တော်၏ အချိန်က ယုဒပညာ၏ ဘာသာရေးနှင့် နိုင်ငံရေး အခြေအနေတစ်ရပ်လုံးကို ဆဒ္ဒကဲများက ထိန်းချုပ်ခဲ့ကြသည်။ ဒီမိုကရက်များသည် ရီပတ်ဘလီကန်များထက် သေးငယ်သော ဂိုဏ်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး အာဏာတွင် ဆက်လက်တည်မဲနိုင်ရန် လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှု ပြုမည်အထိ သေးငယ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် အာဏာတွင် ဆက်လက်တည်မဲနေကြခြင်းသည် အကခြင်းမူကား လူတိုင်းအတွက် တန်းတူညီမျှသော တရားမျှတမှုကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကခြင်း ခံယူဖော်ပခြင်း ၎င်းတို့၏ ပြိုင်ဘက်များသည် မိမိတို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကခြင်း ဆိုထားသော ပညတ်တရား၏ အခြေခံသဘာတရားများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဘာမှမပြုကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

နအေကော်၌ အသစ်သောအရာမရှိသကဲ့သို့၊ အမရေကန်ပညာထောင်စုရှိ နိုင်ငံရေးပါတီနှစ်ပါတီသည်လည်း ဖာရိရုံတို့နှင့် စဒ္ဒကဲတို့ကဲ့သို့ပင် ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ မငြိကွင်း၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကြသည်။ ဤပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ လမ်းကခြင်းတစ်လျှောက်တွင် အခြားသော တိုက်ဆိုင်ညီညွတ်ချက်များစွာလည်း ရှိသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သန်ရှင်းခြင်းကို ဆန့်ကျင်ရာတွင် ရန်ဘက်များဖြစ်သော်လည်း ပေါင်းစည်းလာကြသော မသန်ရှင်းသည့် အာဏာနှစ်ရပ်၏ ပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှုကို သင်မြင်မှသာလျှင်၊ ထိုအခါ ပတိုလမေနှင့် ဥဇရာကို မှန်ကန်သော အလင်းရောင်အောက်တွင် သင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ တောင်ဘက်ဘုရင်နှစ်ပါးစလုံးသည် တစ်ခုတည်းသော ဗိမာန်တော်၌ ယဇ်ပူဇော်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသော်လည်း၊ အီဂျစ်မူလာသော ပတိုလမေသည် နဂါးဆိုင်ရာ အာဏာတစ်ရပ်—ဒီမိုကရက်ပါတီ—ကို ကိုယ်စားပုဒ်သည်။ ယုဒပညာ၏ ဘုရင်ဖြစ်သော ဥဇရာသည် ဘုန်းအသရထွန်းလင်းသော ပညာ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုသူသည် ဖောက်ပြန်သွားသော ပရိုတက်စတင့်ဝါဒ၊ သို့မဟုတ် မိစ္ဆာပရောဖက်—ရီပတ်ဘလီကန်ပါတီ—ဖြစ်သည်။

နဂါးနှင့် မိစ္ဆာပရောဖက်တို့၏ ဆက်စပ်မှုကို ကရမလေတောင်ပေါ်၌ သမိုင်းတစ်လျှောက် စံပပြုစံအဖြစ် ဖော်ပြထားသည်။ ထိုတောင်ပေါ်၌ အာဟပ်သည် နဂါးကို ကိုယ်စားပုဒ်ပြီး ယဇ်ပူဇော်၏ ဘာလဘုရားနှင့် အာရုံတရုတ်၏ ပရောဖက်များသည် ဧလိယာကို ဆန့်ကျင်၍ ရပ်တည်ခဲ့သော မိစ္ဆာပရောဖက်များကို ကိုယ်စားပုဒ်ကြသည်။ ယဇ်ပူဇော်ဖြစ်သော သားရဲသည် ရှမာရိ၌ နှောက်ကွယ်မှု လုပ်ရားလျက် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ နဂါးသည် မိစ္ဆာပရောဖက်နှင့် ပူးပေါင်းသည့် ပုံစံကိုလည်း လက်ဝါးကပ်တိုင်ပေါ်တွင် ပဂန်ရှာမနှင့် ယုဒလူမျိုးတို့၏ ပေါင်းစည်းမှုအားဖွင့် ကိုယ်စားပုဒ်သကဲ့သို့၊ တနှင့်ဂန္ဓနေ့ဥပဒေ၌ ဒီမိုကရက်များနှင့် ရီပတ်ဘလီကန်များ၏ ပေါင်းစည်းမှုအားဖွင့်လည်း ထိုသို့ပင် ဖြစ်လာမည်။ ပေါင်းစည်းထားသော အာဏာ၏

အစိတ်အပိုင်းများကို မကြက်ပြားရဲ၏ ရီပတ်ဘလီကန်ချီအတွင်းရှိ ဒီမိုကရက်များနှင့် ရီပတ်ဘလီကန်များအားဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသည်။ ထို မသန်ရှင်းသော နိုင်ငံရေးအာဏာနှစ်ရပ်ကို ကာကွန်အားဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားပြီး အာဗလေ၏ အစဉ်အဆက်၌လည်း နှစ်မျိုးခွဲခြားမှုတစ်ရပ် ရှိလေသည်။

ကာကွန်၏ ပြင်ပမျိုးရိုးနှင့် ဆက်စပ်၍ အာဗလေ၏မျိုးရိုးသည် အတွင်းပိုင်းမျိုးရိုးဖြစ်ပြီး ကညာအတန်းအစားနှစ်မျိုးဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသည်။ အမရေကန်ပြည်ထောင်စုဖြစ်သော မကြွေးရဲ၏ ပရိုတက်စတင့်ချီ၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ၁၇၉၈ ခုနှစ်၌ သမ္မာကျမ်းစာပရောဖက်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ခြောက်မမြောက်နိုင်ငံအဖြစ် အမရေကန်ပြည်ထောင်စု ပေါ်ထွန်းလာသောအချိန်၊ စာဒိအသင်းတော်မှ စတင်သည့် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သန်စင်ဖယ်ရှားခြင်းများ၏ အစဉ်အဆက်တစ်ရပ်ဖြစ် ကိုယ်စားပြုထားသည်။ စာဒိသည် အသက်ရှင်သည်ဟု အမည်တပ်ခံထားသောကြောင့် ထင်ရှားသော်လည်း အမှန်အားဖြင့် သပေါ်ဖြစ်သော အသင်းတော်တစ်ပါးဖြစ်သည်။ ၁၇၉၈ ခုနှစ်အရောက်တွင် ပုပ်ရဟန်းမင်း၏အသင်းတော်မှ ခွဲထွက်ခဲ့သော ပရိုတက်စတင့်ဂိုဏ်းခွဲများသည် ရောမသို့ ပြန်လည်လှည့်ပြန်ကေပြုဖြစ်သည်။ ခရစ်ယာန်များကို “ခရစ်ယာန်” ဟူ၍ ပထမဆုံး အနှုတ်အုတ်မျိုး၌ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။

“အနှုတ်အုတ်မျိုး၌ပင် တပည့်တော်တို့ကို ပထမဦးဆုံး ခရစ်ယာန်များဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ထိုအမည်ကို သူတို့အား ပေးခဲ့ခြင်းမှာ ခရစ်တော်သည် သူတို့၏ တရားဟောခြင်း၊ သွန်သင်ခြင်းနှင့် စကားပြောဆိုခြင်းတို့၏ အဓိကအကြောင်းအရာ ဖြစ်တော်မူသောကြောင့်ဖြစ်၏။ သူတို့သည် ကိုယ်တော်၏ လူဇာတိဖြင့် မကြက်ပြား၍ အမှတ်တော်ဆောင်ခဲ့သည့် နရေကန်များအတွင်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အဖွဲ့အပြုများကို အစဉ်မပြတ် ပြန်လည်ဖော်ပြချက်ရှိကြသည်။ ကိုယ်တော်၏ ကိုယ်ပိုင်ပေါင်းသင်းတော်မူခြင်းဖြင့် တပည့်တော်တို့သည် ကောင်းချီးခံစားခဲ့ရကြ၏။ သူတို့သည် ကိုယ်တော်၏ သွန်သင်ချက်များနှင့် ရောဂါငြိမ်းစေသော အံ့ဖွယ်မှုများအပေါ် မပင်ပန်းမနွမ်း စိတ်စူးစိုက်၍ ပြောဆိုနေကြ၏။ တုန်လှုပ်နေသော နှုတ်ခမ်းများ၊ မျက်ရည်ပြည့်နေသော မျက်စိများဖြင့် သူတို့သည် ဥယျာဉ်၌ ကိုယ်တော်ခံစားခဲ့ရသော ဝဒေနာ၊ ကိုယ်တော်အား သစ္စာဖောက်အပ်နှံခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ကွပ်မျက်ခြင်းအကြောင်းကို ပြောဆိုကြ၏။ ထို့ပြင် ရန်သူတို့က ကိုယ်တော်အပေါ် ချမှတ်ခဲ့သော အရှက်ခွဲမှုနှင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုတို့ကို ကိုယ်တော်သည် မည်မျှ သည်းခံခြင်းနှင့် နှိမ်ချခြင်းဖြင့် ခံယူတော်မူခဲ့သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်တော်ကို ညှဉ်းဆဲသူတို့အတွက် ဘုရားသခင်နှင့်ဆိုင်သော ကရုဏာတော်ဖြင့် ဆုတောင်းတော်မူခဲ့သည်ကိုလည်းကောင်း သူတို့သည် ဖော်ပြကြ၏။ ကိုယ်တော်၏ ရှင်ပြန်ထမကြောက်ခြင်းနှင့် ကောင်းကင်သို့ တက်ကျခြင်း၊ ထို့ပြင် ကျဆုံးသွားသော လူသားအတွက် ကြီးဝင်တောင်းပန်သူအဖြစ် ကောင်းကင်ဘုံ၌ ဆောင်ရွက်တော်မူသော အမှတ်တော်သည် သူတို့ ဝမ်းမကြောက်စွာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြောဆိုလေ့ရှိသော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည် ခရစ်တော်ကို ဟောပြော၍ ကိုယ်တော်အားဖြင့် ဘုရားသခင်ထံ ဆုတောင်းကြသောကြောင့်၊ အယူမှားလူမျိုးတို့က သူတို့အား ခရစ်ယာန်များဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်မှာ အလွန်သင့်လျော်လှ၏။”

“သူတို့အား ခရစ်ယာန်ဟူသော အမည်ကို ပေးသနားတော်မူခဲ့သူမှာ ဘုရားသခင်ပင် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဤအမည်သည် တော်ဝင်အမည်ဖြစ်ပြီး ခရစ်တော်နှင့် မိမိကိုယ်ကို ပူးပေါင်းဆက်နွယ်စေသော သူအပေါင်းတို့အား ပေးအပ်ထားသော အမည်ဖြစ်၏။ ဤအမည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နောက်ပိုင်းတွင် ယာကုပ်က ‘ချမ်းသာသောသူတို့သည် သင်တို့ကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်၍ တရားရူးများသို့ ဆွဲခေါ်ကြသည် မဟုတ်လော။ သင်တို့ကို ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ထားသော ထိုမကြီးဖွယ်အမည်ကို သူတို့သည် ကဲ့ရဲ့စော်ကားကြသည် မဟုတ်လော’ ဟု ရေးသားခဲ့၏။ ယာကုပ် ၂:၆၊ ၇။ ထို့ပြင် ပတေရုက ‘မည်သူမဆို ခရစ်ယာန်တစ်ဦးအဖြစ် ဆင်းရဲဒုက္ခခံရလျှင် ရှက်ကြောက်ခြင်းမရှိစေနှင့်။ သို့ရာတွင် ဤအမှုကြောင့် ဘုရားသခင်ကို ဘုန်းတော်ထင်ရှားစေပေစေ’ ဟု ကြေညာခဲ့၏။ ‘သင်တို့သည်

ခရစ်တော်၏ နာမတော်ကကြောင့် ကဲ့ရဲ့ခံရကပြု၍ မင့်ဂလာရိုကကြို။ အကကြောင်းမူကား ဘုန်းတော်၏ ဝိညာဉ်တော်၊ ဘုရားသခင်၏ ဝိညာဉ်တော်သည် သင်တို့အပေါ်၌ တည်နုတော်မူ၏။’ ဝ ပတေရု ၄:၁၆၊ ၁၄။” တမန်တော်ဝတုထု၊ ၁၅၇။

ဖောက်အသင်းတော်သည် “ခရစ်ယာန်” ဟူသော အမည်ကို ခံယူခဲ့ပါပြီ။ ထိုအရာက နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံရသော စမုရုနာအသင်းတော်သို့ ဦးတည်စေခဲ့ကာ၊ ထိုနောက် ပရေဂမုန်၏ သမိုင်း၌ အလှူအတန်းပျဉ်းပျဉ်း အသင်းတော်က လိုက်လာခဲ့သည်။ ပုပ်ရဟန်းမင်းစနစ်က ရာပေလူလင်ကို ယူသိမ်းသောအခါ၊ ခွဲခြားခြင်းတစ်ရပ်ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါပြီ။ ထိုခွဲခြားခြင်းကကြောင့် ဘုရားသခင်၏ စစ်မှန်သောအသင်းတော်ကို တောကနုတာရရို အသင်းတော်အဖွဲ့ သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ ရောမအသင်းတော်သည် သွာတီရဖွဲ့သည်။ တစ်ထောင်နှစ်ရာခွဲခြားဆယ်နှစ်ကပြုသော တောကနုတာရကာလ၏ အဆုံးတွင်၊ ပရိုတက်စတန်စနစ်၏ အသင်းတော် ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါပြီ။ ထိုအချိန်မှစ၍ ပရိုတက်စတန် ချိုသည် ဘုရားသခင်ဆိုင်ရာ စမ်းသပ်မှုများနှင့် သန့်စင်ဖယ်ရှားမှုများ၏ အစဉ်လိုက်အားဖြင့် ကိုယ်စားပြုပေးခြင်းရသည်။

ပရိုတက်စတန်ဝါဒသည် 1517 ခုနှစ်တွင် မာတင်လူသာက သူ၏ သီဆိုချက် 95 ချက်ကို တံခါးပေါ်၌ ချိတ်တင်ခဲ့သောအချိန်မှ စတင်ခဲ့ပါပြီ။ “23” နှစ်အကပြု 1540 ခုနှစ်တွင် ယရောအသင်းတော်အမိန့်အဖွဲ့ စတင်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ 2013 ခုနှစ်တွင် ဟဗကကုတ်၏ ဇယားများ၏ 95 ကိမြဲမြဲနှင့် နောက်ဆုံးတင်ပို့ချက်ကို တံခါးပေါ်၌ ချိတ်တင်ခဲ့ပါပြီ။ 2013 ခုနှစ် မတ်လ 13 ရက်နေ့တွင် ပထမဆုံး ယရောအသင်းတော်ဝင် ပုပ်ရဟန်းမင်းကို ရာထူးသွင်းတော်မူခဲ့သည်။ မာတင်လူသာသည်ပင် ထိုသမိုင်းအတွင်း ပုပ်ရဟန်းမင်းကို လီယိုအားဖြင့် ဘုရားကျောင်းအသိုင်းအဝိုင်းမှ ထုတ်ပယ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ စဉ်းစားကညြို့လော့...

၁၇၉၈ ခုနှစ်တွင် စာဒိအသင်းတော်သည် “ပရိုတက်စတန်” ဟူသော အမည်ကို ကိုင်စွဲထားသည်ဟု ဆိုခဲ့သော်လည်း၊ ရောမဘက်သို့ ပြန်လှည့်ခြင်းအားဖြင့် သူတို့သည် မိမိတို့၏ အမည်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် ပျက်ကွက်နေခဲ့ပါပြီ။ ၁၈၄၄ ခုနှစ်တွင် မီလာရိုက် အက်ဒဗင်တစ်ဝါဒက ပရိုတက်စတန်ဝါဒ၏ မီးရှူးတိုင်ကို လက်ခံယူခဲ့သောအခါ၊ ၎င်းတို့သည် ကူသရလေ၏ ပထမဘုရင် ယရောဗဇာင်ကို ဆန့်ကျင်၍ ပြစ်တင်ခြင်းတစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုခဲ့သည်။ ယုဒအမျိုးအနွယ်အတွင်း၌ ဘုရားသခင်သည် မိမိ၏ ဗိမာန်တော်ကို ထားရှိတော်မူခဲ့ရာ၊ ထိုယုဒအမျိုးအနွယ်နှင့် သွေးချင်းဆက်နွယ်သော လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ဘုရင်ဖွဲ့သူ ယရောဗဇာင်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ယရောဗဇာင်သည် မိမိလူမျိုး၏ ယခင်ကျွန်ဘဝကို ကိုယ်စားပြုသော ဘာသာရေးအပေါ် အခြေခံလျက် အတူအယောင်တစ်ရပ်ကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ သူသည် ထိုဇာတ်လမ်းနှင့် ဆက်နွယ်နေသော ပရောဖက်ပြုချက်ဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်သဘောအားလုံးနှင့်အတူ၊ သားရဲရုပ်တုတစ်ခုကို ထုထောင်ခဲ့သော အာရုန်၏ အခြေခံပုန်ကန်မှုကို ပြန်လည်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သို့သော် မီလာရိုက် အက်ဒဗင်တစ်ဝါဒသည် မိမိတို့၏ အပ်နှံခြင်းအခမ်းအနားတွင်၊ ဘုရားသခင် ကျိန်းဝပ်တော်မူရာ သန့်ရှင်းရာဌာနတော်သို့ စစ်မှန်သော ဝတ်ပြုကြီးကွယ်ခြင်းကို ဆက်လက်ညွှန်ပြချက် သူ၏ မလိုလားမှုကို ပြစ်တင်ခဲ့သည်။ ယရောဗဇာင်သည် ဗသေလနှင့် ဒန်တို့ကို ဝတ်ပြုကြီးကွယ်မှု၏ အာရုံစိုက်ရာဖြစ်စေလိုခဲ့သည်။ ထိုအရာသည် ၁၈၄၄ ခုနှစ်တွင် ခရစ်တော်ကို လိုက်၍ အလွန်သန့်ရှင်းရာဌာနတော်အတွင်းသို့ မဝင်လိုကပြုသော စာဒိရိုသူတို့ကို ကိုယ်စားပြုသည်။

မီလာရိုအဒဗင်ဝါဒသည် ရောမ၏ဘာသာတရားသို့ ပြန်လည်လှည့်ဝင်ရန် ရွေးချယ်ခဲ့ပါပြီ။ မီလာ၏သတင်းစကားကို ပယ်ချခဲ့ခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့သည် မိစုဆာပရောဖက်များဖြစ်ကြောင်း ယခုပင် ဖော်ထုတ်ခံထားရသောသူတို့၏ အယူဝါဒဆိုင်ရာ အငြင်းပွားချက်များကိုပင်၊ ခုနှစ်ကာလဆိုင်ရာ ပရောဖက်သတင်းစကားကို မိမိတို့ပယ်ချမှုအား တရားမျှတစေရန် မိမိတို့၏ သီအိုလောဂျီဆိုင်ရာ

ဆရာများအဖို့ လက်ခံယူခဲ့သည်။ မိလာရ်အဒဗင်ဝါဒသည်လည်း နားမထောင်သော ပရောဖက်ကဲ့သို့ပင် ဘုရားသခင်၏ လမ်းညွှန်မှုကို လိုက်နာမည့်အစား မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင်လမ်းကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ပရောဖက်သမိုင်း၌ ပရိုတက်စတင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးခေတ်မှစ၍ ပညာရှိနှင့် မိုက်မဲသော အပျိုကညာတို့အား စမ်းသပ်ခြင်းနှင့် သန့်စင်ဖယ်ရှားခြင်း အမှုအရာအားလုံးတွင် မိုက်မဲသောသူတို့ ရွေးချယ်သည့် လမ်းသည် မိမိတို့ကို ကယ်နှုတ်ထုတ်ဆောင်ခဲ့သော မဂြိုဟ် ကိုးကွယ်မှုသို့ ပြန်လည်သွားရောက်သည့် လမ်းဖြစ်ပါပြီ။ သူတို့ပြောသကဲ့သို့ “လမ်းအားလုံးသည် ရောမသို့ ရောက်သည်။” ယရေမိ၏ ရှေးလမ်းများမှတစ်ပါး။

ပရိုတက်စတင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသည် ဘုရားသခင်၏ လူမျိုးတော်ကို ကတိတော်ရှိသော ပြည်သို့ ပို့ဆောင်ရန် မိုးရှုသော အံ့ဂုတုတုပညာသို့ ပြန်လာခြင်းအားဖြင့် ပုံရိပ်တင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ချုပ်နှောင်ခံရသောပြည်မှ ထွက်လာပြီးနောက် ဘုရားသခင်သည် မိမိရွေးချယ်ထားသော လူမျိုးတော်အား မိမိ၏ ပညတ်တရားကို ပေးရန် ရည်ရွယ်တော်မူခဲ့သည်။ မိုးရှု၏ လမ်းကခြားနှင့် ပရိုတက်စတင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ လမ်းကခြား၌ ကယ်တင်လွတ်မြောက်ခြင်းအပေါ်ချက်ချင်းပင် ပုန်ကန်မှုသည် ထင်ရှားပေါ်လွင်လာခဲ့သည်။ ဘုရားသခင်သည် အသက်ရှင်သောနာမည်ကို ကိုယ်တိုင်ရှိသည်ဟု ဆိုကြားလည်း William Miller ၏ သတင်းစကားရောက်လာသည့်အချိန်တွင် သပေါ်ဦးသားဖြစ်သော လူမျိုးတစ်မျိုးဖြစ်သည့် Sardis ကို စမ်းသပ်တော်မူခဲ့သည်။ 1844 ခုနှစ်တွင် သန့်စင်ဖယ်ရှားခြင်း နှစ်ကျိမ် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ပထမတစ်ကြိမ်မှာ မိမိတို့သည် ပရိုတက်စတင့်များဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုခဲ့သော်လည်း သပေါ်ဦးသားဖြစ်ခြင်း ထင်ရှားသက်သေခြံရံရသော Sardis အသင်းတော်၏ သန့်စင်ဖယ်ရှားခြင်းဖြစ်ပါပြီ။ ထိုနောက် ထိုနှစ်တည်း၌ပင် မိုက်ကယ်လ်လာဝါဒခံယူသူများသည်လည်း အပျိုကညာဆယ်ယောက်၏ ဥပမာတော် ပြည့်စုံစေရန်အတွက် သန့်စင်ဖယ်ရှားခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ဒီမိုကရက်များနှင့် ရီပတ်ဘလီကန်များသည် နိုင်ငံရေးအုပ်စုနှစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုကြပြီး၊ ထိုအုပ်စုနှစ်ရပ်သည် ပေါင်းစည်း၍ ဗျာဒိတ်ကျမ်း အခန်း ၁၃ ၌ ဖော်ပြထားသော မဂြိုဟ်ဦးသားရဲ၏ ရီပတ်ဘလီကန်ချီကို ဖွဲ့စည်းထားကြသည်။ ပညာရှိကညာများနှင့် မိုက်မဲသောကညာများသည် ဘာသာရေးအုပ်စုနှစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုပြီး၊ ထိုအုပ်စုနှစ်ရပ်သည် ပေါင်းစည်း၍ မဂြိုဟ်ဦးသားရဲ၏ ပရိုတက်စတင့်ချီကို ဖွဲ့စည်းထားကြသည်။ ပညာရှိကညာများသည် အနုတိအုတ်မျိုး၌ ပထမဦးဆုံးပေးအပ်ခံခဲ့ရသော အမည်ကို ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ ပညာရှိကညာများသည် ခရစ်ယာန်များဖြစ်ကြောင်းလည်း အမည်တစ်ခုကို လက်ခံရရှိမည်ဟူသော ကတိတော်ကို ရရှိထားသော ဖိလဒလေဖီမျိုးသားများလည်း ဖြစ်ကြသည်။

အောင်မြင်သောသူကို ငါ၏ဘုရားသခင်၏ဗိမာန်တော်၌ တိုင်တစ်တိုင်ဖြစ်စေမည်။ သူသည် နောက်တစ်ဖန် အပြင်သို့ မထွက်ရတော့။ ငါ၏ဘုရားသခင်၏နာမတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ငါ၏ဘုရားသခင်ထံမှ ကောင်းကင်ဘုံမှ ဆင်းသက်လာသော မှုပြာစသစ် ယရေရှုလင်၏အမည်ကိုလည်းကောင်း၊ ငါ၏နာမသစ်ကိုလည်းကောင်း သူ၏အပေါ်၌ ငါရေးထားမည်။ ဗျာဒိတ်ကျမ်း ၃:၁၂။

ဘုရားသခင်သည် မိမိ၏လူတို့ကို “Christian” ဟု ပထမဆုံးအကျိမ် အနှုတိအုတ်မျိုး၌ အမည်ပေးတော်မူခဲ့ပါပြီ။ တစ်သိန်းလေးသောင်းလေးထောင်တို့၏ လာအိုဒီကယ လှုပ်ရှားမှုသည် တစ်သိန်းလေးသောင်းလေးထောင်တို့၏ ဖိလဒလေဖီ လှုပ်ရှားမှုအဖို့ ပြောင်းလဲသွားသော သမိုင်းသည်လည်း အနှုတိအုတ်မျိုး၏ အမည်ပေးခြင်းခံရသူဖြစ်သော အနှုတိအုတ်ကပ်စ် မဟာမင်းကြီး၏ သမိုင်းပင် ဖြစ်ပါပြီ။ သူသည် ရာဖီယစစ်ပွဲနှင့် ပနီယမစ်ပွဲတို့အကြား နှစ်ပေါင်း ၂၅၀ ကာလ၏ အဆုံး၌ ကိုယ်စားပြုထားခြင်းခံရသူ ဖြစ်သည်။

ဤအကခြင်းအရာများကို နှောက်ဆောင်းပါး၌ ဆက်လက်ဖော်ပြထားမည်။